

Stjørdal soroptimistklubb

Referat fra befaring og orientering på Verdens vanndag 22.02.23

Til stede: Solveig, Cristina, Irene, Randi S, Annbjørg, Mette, Eva, Astrid, Mari, Lisa, Inger, Almira, Elisabeth, Sigrid, Anne Mari, Anne Guri

Fravær pga. jobb: Oddbjørg

Sted: Stjørdal kommunes avløpsrensaneanlegg i Sutterøygata (SARA)

Vi ble tatt godt imot og traktert med kaffe og wienerbrød.

Solveig takket for at vi fikk komme, presenterte kort hva Soroptimistorganisasjonen jobber med og overlot ordet til enhetsleder vann og avløp i Stjørdal kommune, Even Blengsli som, sammen med sine medarbeidere, sørget for en interessant og lærerik kveld.

Enhet vann og avløp er ny fra 2021 etter omorganisering. Den har 29 ansatte og tar inn 95 mill. NOK i gebyrinntekter. Hele beløpet brukes til vann og avløp. Investeringer utgjør en stor andel. De siste årene er det investert i nye anlegg og det er tatt opp nye lån. Pga. renteøkning er avgiften til brukerne økt. Det vil fra juli bli mulig å betale månedlig i stedet for halvårlig.

Vi fikk først informasjon om enheten, deretter orientering om hva som skjer med vannet fra kilden, via forbrukerne til utløp i elv/fjord.

Drift vann

Drikkevannet i Stjørdal tilfredsstiller de strenge kravene i [Forskrift om vannforsyning og drikkevann](#) (drikkevannsforskriften).

Kommunen har 3 vannbehandlingsanlegg, 10 høydebasseng, 8 vannpumpeanlegg, 250 km vannledninger og 2000 vannkummer.

Drift avløp (SARA)

6 mindre rensaneanlegg, 28 pumpestasjoner, 150 km kloakkledninger, 3000 kummer, 120 km overvann (regn, smeltet snø), 3000 overvannskummer.

Stor utskiftingstakt, 23 mill. pr år. Ved veldig store nedbørsmengder må noe av overvannet sendes rett i sjøen.

Prosjektavdelingen

De driver bl.a. med detaljprosjektering, byggleidelse, prosjektledelse.

Administrasjonen

Blant arbeidsoppgavene er behandling av søknader, planlegging av vedlikehold og utstedelse av gebyrer.

Drikkevann

Kilden er Lauvvatnet for de fleste innbyggerne. Egne kilder bl.a. i Hegra og Kilnes. Lauvvatnet er demt opp, reguleringshøyde er 6 m. Det er rikelig med vann, sist det var vanningsforbud i Stjørdal var i 2018. Inntaket ligger på 25 m dybde, så det er lite forurensning fra overflaten.

Renseanlegget ligger på Hjelset i Lånke. Der tilsettes vannet lut og aluminiumsklorid, det filtreres, desinfiseres med ultrafiolett lys (UV-stråling) og klor. Klorinnholdet måles konstant både før og etter at vannet kommer ut i ledningsnett.

Høydeforskjellen utnyttes med en egen strømgenerator som produserer nok strøm til å dekke halvparten av behovet på anlegget. Det planlegges å investere i solceller for å dekke enda mer av behovet.

Kommunen har 10 høydebasseng for drikkevann. Der lagres 20 000 kubikkmeter vann, nok til 2 døgns forbruk. Det er 8 pumpestasjoner for drikkevann. Det tas bakterieprøver av drikkevannet hver dag, andre prøver ukentlig og av og til ellers.

Det er pr i dag lekkasjer på drikkevannet som utgjør 40 % svinn. Det kan være i privathus og på ledningsnett ellers. Det jobbes kontinuerlig med utskiftninger.

Avløp

Stjørdal. Kommune er godt innenfor kravene i EUs regelverk og ligger bedre an enn f.eks. Malvik og Trondheim med tanke på at det kommer nytt regelverk snart.

Avløpsrensingen i Stjørdal er utbygget med en kapasitet som skal holde til ca. 2060 (for et folketall på 35 000).

28 avløpspumpestasjoner, den nyeste i Halsøen.

7 renseanlegg, 6 mindre (i bl.a. Hegra) som sender rensed kloakk ut i bekker og elver. Det største renseanlegget (SARA) er i Sutterøygata, like ved sjøkanten. Det var her vi fikk orienteringen og omvisningen.

Det finnes ca. 3000 private septiktanker i kommunen, målet er å få alle inn i kommunens avløpssystem. Septiktankenes utløp går inn i det kommunale nettverket og bunnslammet må tømmes regelmessig.

F.eks. klær og våtservietter som havner i avløp fører gjerne til tilstopping i pumper og mannskap må på med verneutstyr og klatreseler for å fjerne hindringene.

Fett er mat for rotter og tetter til avløpsrør og skal derfor ikke i toalett eller vask. La det stivne, tørk det bort med papir og kast i avfall.

Rensing av avløp, 3 trinn:

Mekanisk rensing som fjernes partikler.

Kjemisk rensing som fjerner 98 % av all fosfor.

Biologisk rensing fjerner organisk materiale, dette gjøres bare i de mindre renseanleggene som sender avløpsvannet ut i mindre bekker og elver.

Omvisning

Vi ble delt i 2 grupper og fikk omvisning på anlegget av fagarbeidere Bjørn Stamnes og Stian Risvold. Det var ryddig, rent og så godt som luktfritt i hele anlegget. Kloakken som kommer inn på anlegget kommer fra pumpestasjonen i Halsøen. Det var store dimensjoner og 2 parallelle løp slik at ett løp kan stanses for rengjøring/vedlikehold mens det andre tar unna det som kommer inn. Ingenting sendes urensset i sjøen.

Dataskjermer til overvåking og start og stopp ved behov. De som jobber her har vakt 24 timer i døgnet i en uke av gangen.

Et enormt kullfilter i hvert løp adsorberer (holder igjen) all natriumsulfidgass (giftig) før luften sendes ut gjennom pipa.

Rasket som renses mekanisk (snusputer, våtservietter, plastbiter etc.) utgjør ca. 1 container i måneden. Dette kan ikke gjenvinnes.

Slammet (tørrstoffet) utgjør flere containere i uka og sendes til ecopro i Verdal hvor det brukes i produksjon av gjødsel etter bl.a. fjerning av tungmetaller.

Det tas prøver av avløpsvannet jevnlig.

Den rensede kloakken sendes herfra ut i sjøen gjennom et 1000 meter langt rør, åpningen ligger på 50 meters dyp.

Referent Randi S